

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

KOPI

Utenriksdepartementet
Assisterende utenriksråd Syse
Postboks 8114 Dep
0032 OSLO

Deres ref

Vår ref
201001764

Dato

16 JUL 2012

Oppfølgingsnotat, følgeevaluering av klima og skoginitiativet

Det vises til ass. utenriksråd Syses notat av 12.9.2011 med oppfølgingsplan for følgeevalueringen av klima- og skoginitiativet.

I det følgende redegjøres for status og framdrift for oppfølging av de enkelte punkter i planen. Dette notatet er omforent mellom MD og UD og utarbeidet med innspill fra ambassadene i Jakarta, Brasilia og Dar es Salaam. Ambassadenes innspill er vedlagt dette brevet.

1. Globalt REDD+ regime

Bidra til fremdrift i de internasjonale klimaforhandlingene og et globalt REDD+ regime.

Oppfølgingen på dette punktet er noe forsinket som følge av organiseringsdiskusjonen rundt klima- og skogprosjektet. En betenkning som vurderer muligheter og utfordringer innen REDD+ i lys av nye internasjonale rammebetingelser (Durban-enigheten fra COP17, erfaringer fra pilotaktiviteter og globale økonomiske trender) er blitt utarbeidet for KOS av Meridian Institute. Basert på dette notatet er det avholdt et internt strategiseminar og iverksatt flere prosesser for å identifisere mulige tiltak for å sikre ytterligere finansiering og deltakelse i REDD+ aktiviteter. Disse prosessene er foreløpig ikke konkluderte. Konklusjoner om nye tiltak for disse formålene vil bli trukket høsten 2012.

2. Brasil

Søke en bedre utnyttelse av Amazonas-fondets potensial som ett av flere redskap for implementeringen av en helhetlig brasiliansk klima- og skogstrategi, blant annet gjennom tilpassing av den brasilianske utviklingsbankens (BNDES) institusjonelle prosedyrer for mer effektivt å kunne finansiere prioriterte aktiviteter, blant annet blant urfolk og andre lokalsamfunn.

KOS og ambassaden i Brasilia har fulgt opp dette punktet nøye gjennom tett kontakt og møter

med brasilianske myndigheter. Det vises til grundig redegjørelse i ambassadens innrapportering. KOS deler ambassadens vurdering av at mye er skjedd på dette området og at det er vilje til å gjøre mye mer. Utfordringene knyttet til Amazonasfondets oppsett, regelverk og prosedyrer vil bli fulgt tett av KOS og ambassaden i tiden framover.

3. DR Kongo

Fortsatt bidra til fremdrift i den nasjonale REDD+ prosessen, inklusive virke for at REDD+ reflekteres i den nasjonale fattigdomsstrategien, samt være en pådriver for at styresett, eiendomsrettigheter og andre sektorer som energi og landbruk blir inkludert i den nasjonale REDD+ prosessen.

Regjeringen besluttet i desember 2011 at Norge skal styrke innsatsen for REDD+ i Kongoregionen. Et internt notat om hvordan denne beslutningen best skal følges opp er under utarbeidelse av KOS, UD og Ambassaden i Luanda.

Når det gjelder oppfølgingen av Fondet for Kongobassengets skoger (CBFF) så ble det utført en ekstern gjennomgang av fondet i 2011. Den endelige rapporten for gjennomgangen ble behandlet på fondets styremøte i London 26 og 27 juni d.å. Rapporten gir en kritisk og, etter KOS' vurdering, grundig og dekkende beskrivelse av de utfordringer som må løses om CBFF skal kunne gi mer effektive bidrag til bedre skogforvaltning og sosial utvikling i Kongobassenget.

I forkant av dette styremøtet hadde Afrikabanken (AfDB) framlagt en oppfølgingsplan som ble vurdert som utilstrekkelig. Styremøtet vedtok derfor å be om en grundigere, mer detaljert oppfølgingsplan til neste styremøte (november d.å.). Det ble også - på norsk initiativ - vedtatt et sett med indikatorer for framdrift, som vil gjøre det mulig å fastslå hvorvidt AfDB faktisk gjennomfører tiltak for nødvendige forbedringer i CBFF. Norge har nå innfridd løftet om 500 millioner kroner til fondet. Det vil ikke være aktuelt med ytterligere bidrag før vi evt ser betydelige forbedringer. AfDBs reviderte oppfølgingsplan og framdriften mot de etablerte indikatorene vil bli sentrale i vurderingene av Norges videre rolle i fondet.

4. Guyana

Bidra til å bedre fremdriften i samarbeidet mellom Guyana og partnerinstitusjonene ved å sikre felles forståelse av sikringsmekanismene som skal danne grunnlaget for utbetaling og gjennomføring av tiltak. Videre bidra til å styrke Guyanas kompetanse på overvåking, rapportering og verifisering (MRV) av karbonutslipp.

Prosess for å styrke framdrift og eierskap - samtidig som de nødvendige sikringsmekanismer ivaretas - er i god fremdrift. Det er nær dialog mellom KOS og UD om dette. Konklusjon om mulige endringer i finansieringsmekanismen (GRIF) vil etter planen bli trukket i løpet av høsten d.å.

Kapasitetsbygging innen MRV er et sentralt element i norsk støtte til Guyana. Det er ventet at dette arbeidet vil skyte større fart når prosjekt for kapasitetsbygging i Guyanas skogkommisjon nylig er godkjent under GRIF. Framdrift på dette området vil inngå i tredjepartsevalueringen av de såkalte "enabling activities" i Norge-Guyana partnerskapet. Evalueringen gjennomføres av Rainforest Alliance i juli. Rapport er ventet i august d.å. Eventuell kritikk eller forslag til forbedringer vil bli fulgt opp i dialogen med Guyana.

Når det gjelder ambassadens i Brasilia's rolle i oppfølgingen av Guyana, vurderes det p.t. ikke som aktuelt å overføre spesifikke oppgaver til ambassaden. Hovedfokuset i samarbeidet er fortsatt etableringen av en effektiv og tilfredsstillende finansieringsmekanisme, samt forhandlinger om revidert "joint concept notes" om tiltak og framdrift i resultatperioder. Begge disse områdene krever tung innsats fra KOS og UD. Imidlertid vurderes det som svært ønskelig at ambassaden i Brasilia bidrar til informasjons- og statusinnhenting, samt godt funderte vurderinger av den politiske situasjon fra Guyana. Dette vil bli tema for videre diskusjoner med ambassaden. KOS vil bestrebe seg på å styrke informasjonsflyten fremover.

5. Indonesia

Fortsette støtte til den ansvarlige enheten for gjennomføring av REDD+ arbeidet med særlig fokus på implementering av moratoriet, etablering av en uavhengig enhet for måling, rapportering og verifisering, og videreføre arbeidet med å få på plass en langsiktig finansieringsmekanisme der sosiale og miljømessige standarder er sikret.

Personellressursene ved ambassaden i Jakarta er blitt styrket for å følge opp skog- og klimapartnerskapet og utgjør nå to utsendte ambassaderåder og en lokalt ansatt rådgiver. KOS deler ambassadens vurdering av dette p.t. er et riktig bemanningsmessig oppsett for å håndtere oppgaven. Bemanningssituasjonen ved ambassaden vil bli fulgt nøye i takt med at partnerskapet utvikler seg. Det vurderes fortsatt som lite hensiktsmessig å etablere fast norsk tilstedeværelse på provinsnivå.

Det er opprettet en egen arbeidsgruppe under REDD+ Task Force som skal foreslå en hensiktsmessig finansieringsmekanisme. Det er nær dialog med denne gruppen fra KOS, UD og ambassaden, og Verdensbanken trekkes nå formelt inn i arbeidet med å designe mekanismen. Det er REDD+ Task Force's målsetning å etablere finansieringsmekanismen innen utgangen av 2012.

6. Tanzania

Støtte oppunder det nasjonale eierskapet til REDD+ og være en pådriver overfor tanzanianske myndigheter slik at eierskapet til REDD+ blir forankret bedre på et høyt politisk nivå. Videre være en pådriver for at flere sektorer, samt lokale myndigheter involveres større grad.

I følge ambassaden har den generelle forståelsen for og engasjementet i Tanzania for klimaspørsmål økt betydelig gjennom REDD-programmet sin innsats i landet og at flere sentrale personer innen offentlig forvaltning og i regjeringen har vist et sterkt engasjement rundt klimaspørsmål. Ambassaden har blant annet avholdt et seminar om REDD+ for parlamentarikerne på Zanzibar etter sterk oppfordring fra Parlamentet der.

REDD Task Force i Tanzania har blitt utvidet til å omfatte flere departementer, inkludert finansdepartementet, landbruksdepartement og energidepartementet.

KoS har forøvrig startet dialog med ambassaden i Tanzania om en eventuell videreføring av klima- og skogsamarbeidet og overgang til resultatbasert støtte. I løpet av høsten 2012 planlegges det gjennomført en prosess, inkl dialog med relevante myndighetsaktører i Tanzania, for å vurdere grunnlaget for et evt. videre klima- og skogsamarbeid med landet.

Med hilsen

Øyvind Dähl

Seniorrådgiver (fungerende leder KoS)

Vedlegg:

Innspill/kommentarer fra ambassadene i Dar es Salaam, Jakarta og Brasilia

Kopi:

Kgl norske ambassade Jakarta

Kgl norske ambassade Dar es Salaam

Kgl norske ambassade Luanda

Kgl norske ambassade Brasilia

Norad – direktørens kontor

Norad – Evalueringsavdelingen

Utenriksdepartementet – seksjon for Øst-Asia og Oseania

Utenriksdepartementet – seksjon for Latin-Amerika

Utenriksdepartementet – seksjon for Afrika

Utenriksdepartementet – seksjon for multilateral utviklingsfinansiering og global økonomi

Utenriksdepartementet – seksjon for etatsstyring, budsjett og forvaltning

Utenriksdepartementet – seksjon for klima, global helse og bærekraftig utvikling

Innspill/kommentarer fra ambassadene i Jakarta, Brasilia og Dar es Salaam

Jakarta:

Det vises til e-post av 21.06.2012 med anmodning om kommentarer/innspill fra involverte ambassader vedr. oppfølgingsplanen for følgeevalueringen av klima- og skogprosjektet. I det vedlagte notat av 12.09.2011 listes det opp følgende to tiltak for Indonesia; (i) vurdering av behovet for økte personellressurser ved ambassaden og i REDD+ pilotprovinsen, samt (ii) støtte etableringen av en hensiktsmessig finansieringsmekanisme for REDD+. Ambassaden har følgende kommentarer:

- i. **Personellressurser.** Ambassaden har to utsendte ambassaderåder og en lokalt ansatt rådgiver som følger opp klima- og skoginitiativet. Arbeidskontrakten til den ene ambassaderåden (stillingen til regional klima- og skogråd Hege Ragnhildstveit) utløper imidlertid ved utgangen av 2012, men stillingen ble nylig utlyst for tre nye år (perioden 01.01.2013 – 31.12.2015). Utviklingen tyder på at det fortsatt vil være stort behov for tett oppfølging av det bi- og multilaterale partnerskapet på REDD+ med Indonesia og at interessen også ellers i regionen vil øke. Det bilaterale partnerskapet er nybrottsarbeid på en rekke felt, og Indonesia er pilotland for flere bilaterale og multilaterale initiativer innen klima og skog. Således er dette arbeidsområdet ressurs- og tidkrevende for ambassaden, og krever tilstrekkelig bemanning. Ambassaden synes nå å være riktig oppsatt bemanningsmessig for å håndtere oppgaven. Videre vurderer ambassaden det som fortsatt lite hensiktsmessig å etablere norsk fast tilstedeværelse i pilotprovinsen, og tar heller sikte på regelmessige tjenestereiser dit for å følge utviklingen.
- ii. **Finansieringsmekanismen.** REDD+ Task Force etablerte tidligere i år en egen arbeidsgruppe som fikk som mandat å utarbeide forslag til en hensiktsmessig finansieringsmekanisme. Ambassaden har etablert god kontakt med arbeidsgruppens leder og øvrige medlemmer. Fra norsk side har man ved gjentatte anledninger minnet om at *Letter of Intent* påpeker behovet for en «*internationally recognized financial institution*» som bærebjelke i finansieringsmekanismen. Videre har man fra norsk side understreket behovet for å involvere en multilateral utviklingsinstitusjon, som f.eks. Verdensbanken, som faglig rådgiver i design- og implementeringsfasen av denne nye mekanismen, samt muligens også som leverandør av enkelte delfunksjoner. Dette er viktig for å skape en mekanisme med den nødvendige robusthet angående finansielle, miljømessige og sosiale sikringsmekanismer. Fra norsk side synes man å ha fått gjennomslag for å involvere en multilateral utviklingsinstitusjon som Verdensbanken som faglig rådgiver i den videre utviklingsprosessen. Videre har man fra norsk side understreket behovet for god fremdrift i prosessen framover, og at den nye finansieringsmekanismen må kunne overta for UNDP-mekanismen innen utgangen av 2012. REDD+ Task Force sin målsetting er nå at mandatet for finansieringsmekanismen, samt også for REDD+ Agency og MRV-institusjonen, skal være på plass senest innen desember 2012. Dette innebærer i så fall at fase 1 – forberedelsesfasen – i det faseinndelte bilaterale samarbeidet kan lukkes innen det kommende årsskiftet.

Brasilia:

Ein viser til e-post av 21. juni der det blir bede om innspel til rapport om oppfølginga av notat frå ass. utanriksråd Syse av 12.09.2011.

1. Brasil

Ambassaden i Brasilia har i oppfølgingsnotatet fått ansvar for eitt punkt: "Tett dialog med brasilianske myndigheter og BNDES med tanke på å få til en gjennomgagn av Amazonasfondets institusjonelle oppsett, regelverk og søknadsprosedyrer".

Ambassaden har, både på eigen hand og i nært samarbeid med KOS/MD følgt opp dette nøye. Det har mellom anna blitt teke opp i samband med besøk frå KOS i august og november 2011 og i januar 2012. Ambassaden har hatt ei rekkje møter om dette, både med Miljøministeriet og BNDES. Det vart også teke opp på årleg givarmøte med BNDES i november. Ambassaden diskuterte saka grundig med ekspedisjonssjef Mauro Pires og departementsråd Francisco Gaetani i mars og miljøminister Izabella Teixeira i april. Sjå ambassadens innrapportering av 29.03.2012 (J.nr. 93/2012) og 19.04.2012 (J.nr. 119/2012) for nærare detaljar om desse møta. Temaet vart også berørt av miljøminister Solhjell og utviklingsminister Holmås då dei nyleg hadde møter både med Teixeira og leiinga i BNDES under sine besøk i Rio no i juni.

Det ein har gjort frå brasiliansk side er på kort sikt å setje med ei arbeidsgruppe mellom ministeriet og BNDES som møtes hyppig. Den tar sikte på å finne fram til løysingar på fleire av dei problema som så langt har hindra tempoet i framdrifta. Dette har så langt resultert i at ein no har starta godkjenning av klynger av små prosjekt og også har klar retningslinjer for støtte til skogovervaking i andre land. Likeeins er ein klar til å godkjenne fleire store prosjekt til føderale organ, som så langt ikkje har nytt godt av fondsmidlar.

Miljøminister Teixeira var i møtet med ambassaden i april open om at ho ville gjere større endringar i det institusjonelle oppsettet rundt Amazonasfondet. Det arbeidet krev derimot endringa av eit presidentdekret og vil trenge eit grundig forarbeid om det skal kunne fremjast.

Det er ambassadens vurdering at mykje har skjedd på dette området og at det er stor vilje til å gjere mykje meir. Frå brasiliansk side (både BNDES og ministeriet) blir det klart vist til at ein har vore gjennom ei første fase av arbeidet med fondet, der ein har lært mykje, men at det no er på tide å starte ein ny fase basert på desse lærdomane. Men det er og ambassadens klare oppfatting av at dette er noko ein på brasiliansk side vil gjere internt, utan innblanding frå givarhald. På same måten som ein frå brasiliansk side utforma og etablerte Amazonasfondet utan innblanding, er det tydeleg at ein også vil ha ansvaret for å gjennomføre dei nødvendige endringane. Frå norsk side blir det viktig å halde oppe kravet om at fondet stadig må tilpassast realitetane på bakken.

2. Guyana

Ambassaden er ikkje tillagt noko direkte ansvar for oppfølging av evalueringa kva gjeld Guyana. Så langt har dette blitt gjennomført som eit tiltak styrt frå Oslo. Vi vil likevel nytte høvet til å gje ein kommentar. Ambassaden har i løpet av 2011 og 2012 ved fleire høve har teke opp med KOS/MD behovet for å vere orientert om dialogen mellom Norge og Guyana, utan å få tilstrekkeleg respons. Dette kom særleg til uttrykk i samband med ambassadørens besøk til Georgetown i april. Trass i fleire meldingar om at ei tenestereise var planlagt og at

det var behov for informasjon, fekk ambassaden svar frå KOS/MD berre to arbeidsdagar før reisa tok til. Mangelen på opplysningar gjorde at ambassaden var ute av stand til å be om møter på høgt nivå, sidan skogsatsinga er så sentral i høvet mellom Norge og Guyana. Når så programmet til ambassadøren frå guyansk side vart endra i løpet av opphaldet i Guyana, mangla ein tilstrekkeleg bakgrunn til å kunne gjennomføre meiningsfulle samtaler om temaet.

Dar es Salaam:

Det vises til din anmodning fra 21 juni, ang. innspill til rapporteringen på oppfølgingsplanen for følgeevalueringen av klima og skoginitiativet.

Jeg legger ved to dokumenter som gir en grundig gjennomgang på engelsk, samt følgende kulepunkt på norsk:

Tiltak: Gå i dialog med de tanzanianske myndighetene om å utvikle et system for resultatbasert støtte og om systemer for fordeling av inntektene fra REDD+. Søke å utforme en mekanisme basert på verifiserte reduksjoner i avskogingen.

- I Tanzania har tilnærmingen til *REDD+ readiness* vært bred og *nedenfra og opp*, noe som gjør at prosessen går sakte, men med desto større og bredere eierskap.
- REDD Task Force har blitt utvidet til å omfatte flere departementer, inkludert finansdepartementet, landbruksdepartement og energidepartementet.
- Ambassaden støtter gjennom partnerskapet etableringen av Tanzanias «National Carbon Monitoring Centre».
- Tiltak: Ambassaden viderefører sin innsats for å støtte et bredere nasjonalt eierskap til, og tverrsektoriell koordinering av, REDD-prosessen.
- Over 40 parlamentarikere deltok på et todagers REDD-seminar i Bagamoyo og etablerte deretter en parlamentarisk komite for klima og REDD+.
- Tanzanias femårsplan, lansert i juni 2011, har et mål om: *Creation of institutional framework to identify, mobilize and monitor global climate finance through earmarked funding for adaptation and mitigation activities.*
- *REDD Task Force* la i juni 2012 fram andreutkastet til Tanzanias nasjonale REDD+ strategi og har invitert interesserte til å komme med ytterligere innspill.
- Tiltak: Erfaringer fra norsk-støttete, og evnt andre, REDD-aktiviteter i regi av sivilsamfunnsorganisasjoner skal samles og formidles på en systematisert måte.
- *REDD Task Force* driver gjennom *International Union for Conservation of Nature (IUCN)* og *Community Forest Network's (MJEMITA)* med informasjonsarbeid og utvikling av et *lessons learned-network* for NGO-pilotprosjektene, *Climate Change Impacts, Adaptation and Mitigation (CCIAM)* og andre REDD-initiativ.
- REDD Task force driver nettsiden redd.tz.org.
- NGOer deler også erfaringer gjennom ulike fora, inkludert COP-17 og egne nettsider.

Eg kan leggja til at vi held eit seminar om REDD + for parlamentarikarar på Zanzibar etter sterk oppfordring frå Parliamentet der. I tillegg er det verd å merka seg at avisoppslag om klima- og miljøspørsmål får stadig større plass i dagspressa og at Tanzania har ei eiga gruppe miljøjournalistar som er aktive deltakarar på diverse REDD-relaterte aktiviteter og dekker dei bra i pressa.

Formann i Miljøkomiteen i Nasjonalforsamlinga i Dodoma som ambassaden har tett kontakt med, har ved fleire høve, seinast i vårsesjonen, vore særleg aktiv i å promovere miljø- og

klimasaker og forlange opprydding i dei mange kritikkverdige forholda innan sektoren som Riksrevisor har peika på i sine rapporter til Nasjonalforsamlinga. Han er også instrumentell i å sørge for at parlamentarikarar er godt oppdaterte og informerte om viktige klimaspørsmål og om REDD-aktiviteter i Tanzania.

Den generelle forståelsen for og engasjementet i Tanzania for klimaspørsmål har auka betydeleg gjennom REDD-programmet sin innsats i landet og sentrale personar innan offentleg forvaltning og regjeringa, særleg representert ved visepresident Bilal, har eit sterkt engasjement i klima-spørsmål.

På oppfordring frå Planning Commission har ambassaden også bidratt direkte til at klima og miljøtemaet har fått ein viktig plass i Tanzania sin femårsplan som vart utarbeidd i 2011.

Beste helsing

Ingunn Klepsvik

Royal Norwegian Embassy, Dar es Salaam

Note to File

Agreement: TAN-3117
Archive: 200800072
RE: Follow up to recommendations provided by March 2011 NICFI Real-Time Evaluation for Tanzania

As part of the Real-Time Evaluation of Norway's International Climate and Forest Initiative (NICFI), Norad evaluation department published a Country Report on Tanzania in March 2011 (Evaluation Report 17/2010, produced by LTS International in collaboration with Indufor Oy, Ecometrica and Christian Michelsen Institute). The purpose of the country level evaluation was to assess NICFI's support to national REDD strategy development and other REDD readiness efforts in Tanzania.

Using the OECD/DAC Evaluation Standards, the key evaluation conclusions were that: NICFI financing and support in Tanzania is highly relevant; NICFI financing and support in Tanzania appears to be highly effective; and that the efficiency of NICFI financing is high, if speed of operations is used as the criterion. The evaluation report also provided 14 main recommendations. This Note to File provides an overview of the Embassy's assessment of current and planned initiatives to address these recommendations, as updated in September 2011.

March 2011 NICFI Real-Time recommendations	Comments
1. There is a need to increase Tanzanian ownership at a high political level. Active leadership and commitment is needed.	• This remains a key challenge to REDD+, including low visibility of climate change in national growth and poverty reduction strategy. • 2nd REDD+ policy project will include activities to engage National Climate Change Steering and Technical Committees that engage key line ministries at senior level. Politicians to be engaged by Task Force through Parliamentary Subcommittees. Project will also form five Technical Working Groups, including Agriculture, Energy and Financial Mechanisms, whose members will be assigned tasks to mainstream activities within their ministries. • SAGCOT Green Growth Investment Vision project will engage Ministry of Agriculture and Prime Minister's Office, and will include a focus on forests and REDD+. • Prime Minister's Office – Regional Administration and Local Government, together with Development Partner Group on Environment and with active engagement of Norway, is developing a programme on decentralised natural resource management, which will include climate change elements. • Engagement with Ministry of Finance at senior level in

March 2011 NICFI Real-Time recommendations	Comments
	the development of a national climate change financial mechanism is being discussed in collaboration with other development partners (e.g. UN, UK DFID).
2. In order to improve cross-sectoral coordination and cooperation, the National Climate Change Steering Committee (NCCSC) should be activated and a technical committee on REDD under the NCCSC should be established and made operational. The REDD Task Force, originally made up of the Division of Environment under the Prime Minister's Office and the Ministry of Natural Resources and Tourism – Forestry and Beekeeping Division, has been expanded to include Zanzibar and the Regional Administration and Local Government section of the Prime Minister's Office. The full participation of these key entities needs to be secured.	• 2nd REDD+ policy project includes budgeted activities for engagement of National REDD+ Task Force, National Climate Change Steering and Technical Committees, and five Technical Working Groups (Policy/Legal, MRV, Financial Mechanisms, Agriculture, and Energy). • Director of Environment has indicated intention to reconstitute and widen membership of Task Force, a milestone that is included within the 2nd REDD+ policy project. • Gender is an important consideration for these institutional structures, since there is little involvement of women to date.
3. There is a need to focus support on planning, designing, and supporting the decision making required around REDD financing / performance-based payments, in addition to the fund disbursement mechanism. Closely linked to the REDD financing / payment modalities and mechanisms, there is a need to develop benefit and risk sharing formulas.	• Separate project will be initiated – exists in PTA – to build on earlier in-depth study and undertake a more comprehensive scoping study in collaboration with Ministry of Finance leading to development of a Programme Document for development of financial mechanism. Awaiting proposals for public sector support from Vice President's Office, from which this project should form one of the top priorities. • 2nd REDD+ policy project includes an output (7) to ensure engagement of Task Force and national climate change committees in endorsement of this process. • DPG-E coordination important and preliminary discussions held with UN (who include same activity in their work plan) and UK DFID.
4. The draft proposal on the national REDD Trust Fund needs to be better elaborated and requires a detailed analysis of the pros and cons of the options proposed.	As above
5. The issues above require the involvement and engagement of Ministries of Finance (mainland and Zanzibar) as they will be key stakeholders when REDD financing commences.	As above
6. Models for district level (and Prime Minister's Office – Regional Administration and Local Governments) engagement with REDD need to be developed and established.	• Scoping study completed on decentralised climate change partnerships. • Ongoing process to develop decentralised natural resource management programme under leadership of Prime Minister's Office – Regional Administration and Local Government, involving development partners including Norway, although scope of climate change

March 2011 NICFI Real-Time recommendations	Comments
	within programme remaining uncertain. • 2nd REDD+ policy project includes output (8) to ensure engagement of Task Force in process. • Some District level work also forms part of UN REDD in Tanzania work plan.
7. There is a need for the forthcoming REDD strategy to address the issue of essential land use changes such as the conversion of some forests to other land uses due to population increase and possible need to expand agriculture. Macro land-use planning or zoning should also be taken into consideration.	• Embassy has raised these issues in formal feedback on the draft REDD+ strategy, and should continue to encourage active engagement of Ministry of Lands and Human Settlement. • 2nd REDD+ policy project should address such policy issues in final REDD+ strategy document, with inputs from Technical Working Groups. • Outputs from NAFORMA and UN REDD (e.g. production of baseline, work on opportunity costs) will be important contributions. • Remains a major challenge and Embassy may need to consider working directly with line ministries responsible for land and planning, as well as lessons learning from other countries.
8. Cross-cutting issues, such as gender, HIV-Aids and anticorruption measures need to be articulated clearly in the National REDD Strategy.	• Gender was highlighted in Embassy feedback to draft REDD+ strategy. Embassy undertook gender data collection from all REDD+ pilot projects. • 2nd REDD+ policy project includes an output (5) dedicated to social and environmental safeguards, and a gender screening activity. • Report on gender and REDD+ by Tanzania Natural Resources Forum, and various events organized by NGOs implementing pilot projects.
9. The sustainability of the MRV framework should be addressed. The continuation of the National Forest Resources Monitoring and Assessment (NAFORMA) project work following the Finnish/ FAO project is estimated to require some US\$ 500,000 per year. The financing for this must be discussed, agreed and secured as soon as possible.	• Finland planning some ongoing support to NAFORMA. • Study undertaken on establishment of National Carbon Monitoring Centre and many planning meetings held including potential twinning arrangements in Norway. • Awaiting selection of host institution by Government in order to provide support for preparation of a Project Document to support establishment of the centre.
10. Private sector involvement and participation in the REDD process must be organized and supported.	• Support to the development of a SAGCOT Green Growth Investment Vision as well as the Decentralised Natural Resource Management includes private sector engagement and partnerships as a central theme. • Potential future support to green growth investments in the future. • 2nd REDD+ policy project includes output (8) to ensure engagement of Task Force in process.

March 2011 NICFI Real-Time recommendations	Comments
11. Capacity development needs continuing attention, but the focus should not only be on "REDD capacity". Capacity constraints are not limited to capability in articulating REDD issues. The largest capacity constraints are in local level sustainable forest management and use, i.e. how to make multiple use forestry a profitable business at local level and how to organize conservation of forests in a sustainable manner.	• UN REDD programme in Tanzania taking a lead with Ministry of Natural Resources and Tourism, with work plan including a needs assessment. • Embassy has discussed with UN REDD the potential to help fill the funding gap for identified priorities. Also awaiting proposals for public sector support from Government.
12. The dissemination of information and exchange of experience among NGOs and civil society organizations should be systematized. Annual or twice yearly platforms to exchange experience and information should be organized and supported.	• Lessons learning network is included as an output (4) in 2nd REDD+ policy project. • UN REDD programme in Tanzania is supporting a REDD information exchange meeting among stakeholders twice annually.
13. Donor coordination needs additional attention. Special efforts, such as specific REDD meetings of the Development Partnership Group on Environment should be considered and organized regularly (e.g. once or twice a year).	• 2nd REDD+ policy project includes support to enable Task Force meet with development partners including UN REDD for coordination purposes. • Norway currently lead within DPG-E on REDD, has organized two information sharing events to date, and in process of organizing third.
14. Tanzanian lessons learned indicate that there is a need for stronger integration of REDD planning processes at national level with broader national and local level land use planning, particularly with reference to plans for agricultural development. High-level political discussions could be useful in this regard.	• This remains a key challenge, especially to enable political discussions, and is linked to some of other NICFI recommendations above. • Process to develop SAGCOT Green Growth Investment Vision is seen as good entry point. • 2nd REDD+ policy project should engage Ministry of Agriculture through membership on National Climate Change committees.

Dar es Salaam (16 January 2012)

Drafted by:

Approved by:

.....

.....

Comments to the NICFI 'non-paper on criteria for next phase of climate partnership'

January 2012

Simon Milledge, Royal Norwegian Embassy, Dar es Salaam

Tanzania is showing increasingly positive progress in demonstrating leadership and the integration of REDD+ into national development plans, using a relatively broad-based and bottom-up process that arguably realizes greater ownership, capacity and relevance in the longer term. Such factors must be recognized when planning for a post-2013 partnership, including the need for flexibility during the late-2012 assessment of outcomes, a longer-term transition to results-based modalities, and to carefully assess the broader merits of the process being followed in Tanzania.

The introduction of the proposed outcome indicators is useful and dialogue with the Government of Tanzania will be required to ensure a common understanding.

Some specific achievements to date include: incorporation of climate change into the Five Year Development Plan; development of a draft national REDD+ strategy and national climate change strategy; REDD+ Task Force with elevated leadership; wider ownership of REDD+ process; establishment of pilot activities; ongoing development of a reference scenario; strengthened engagement at UNFCCC; and a comprehensive climate change research and methodology development programme.

Integration of REDD+ into national development plans

We are agreement of the overarching need for Tanzania to integrate REDD+ and other climate change prerogatives into national development plans, so as to ensure it is part of a *development choice* as well as securing the required *political ownership*. It is important to recognise some positive changes in this regard over the past few months, for example:

1. Incorporation of climate change into the Five Year Development Plan (FYDP).

The FYDP (2011/12-2015/16) is used by the Government of Tanzania to implement the *Tanzania Development Vision 2025* through the targeting of strategic priority interventions. It is seen as a planning tool with the highest level of political ownership. Latest revisions (January 2012) include environment and climate change as an **underlying prerequisite** (along with sustaining macroeconomic stability; governance and rule of law; lands and human settlement). The current FYDP includes the following **operational objectives**:

- Environmental impact monitoring of large-scale industrial and infrastructural projects.
- Creation of a coherent National Climate Change Strategy.
- Creation of institutional framework to identify, mobilize and monitor global climate finance through earmarked funding for adaptation and mitigation activities.
- Enhance awareness among all stakeholders about climate change and create ownership of climate change initiatives within government.
- Synchronization of existing climate change initiatives through creation of adequate institutional framework.

These operational objectives overlap with some of the outcome indicators proposed by NICFI.

2. Elevated leadership and political ownership

We have noted a positive change in leadership regarding climate change from Government over the past few months. In particular, the Permanent Secretary and Director of Environment at the **Vice President's Office** are playing stronger roles in terms of ownership and engagement. The Director of Environment has taken chairmanship of the National REDD+ Task Force, with a first sign of new direction being the reconstitution (for broader government engagement) of Task Force membership. Signs of stronger leadership have also been witnessed in the **President's Office** (with Permanent Secretary playing a leading role in the development of a green growth investment vision for SAGCOT) and **Prime Minister's Office** (Planning Commission coordinating development of the FYDP). Further, key **parliamentarians**, such as the Chair of the Parliamentary Subcommittee on Environment and Natural Resources, are actively engaged with the climate change agenda. Engagement of the **Ministry of Finance** is secured through a UNDP project on mainstreaming environment and climate change. This programme includes important objectives relating to outcomes 1 and 3. The **Revolutionary Government of Zanzibar** is developing a climate change strategy.

The growing signs of leadership regarding climate change has been influenced by exposure to green growth experiences from other countries and the higher profile Tanzania received in Durban (e.g. showcasing of REDD+ readiness efforts to some 160 participants and participation in side events covering REDD+ and green growth).

These changes in leadership and ownership appear to be having a positive impact on the Tanzania-Norway climate change partnership in general.

Importance of longer-term, broad-based and bottom-up REDD+ readiness approach

The 'broad-based and bottom-up' approach to REDD+ readiness in Tanzania may be argued to be as credible, if not more so, as a more overtly 'top-down' approach seen in some other countries. While the approach in Tanzania is yielding slower progress towards a results-based modality than some stakeholders initially anticipated, it is undoubtedly an approach that is not only ensuring a **wider ownership of the REDD+ readiness process**, but also yielding a better outcome in terms of **aligning REDD+ with national development prerogatives**. This is in line with Meld. St. 14 (2010-2011) Report to the Storting '*Towards greener development: A coherent environmental and development policy*'.

While senior political engagement has existed since the outset (with the Minister of Environment signing the Letter of Intent in 2008), most initiatives funded under the partnership have involved the engagement of a wide selection of stakeholders in a relatively bottom-up manner. This approach was justified by the initially low levels of capacity and awareness in terms of REDD+ and climate change. In other words, REDD+ readiness in Tanzania was starting from a relatively low level of preparedness. Examples of such initiatives since 2009 have included:

- Focus of initial national REDD+ strategy development by a limited number of key institutions holding sufficient capacity (and constituting the National REDD Task Force);
- Wide-ranging awareness raising and consultations covering (e.g. 80 districts, 18 central government institutions);
- Engagement of all relevant universities in a comprehensive capacity building, research and methodology development programme for climate change adaptation and mitigation. (e.g. 16 PhD students, 50 Masters Students, 15 research programmes);
- Substantial investment in pilot projects led by civil society organizations that engage village communities and local government to gather lessons and better ensure REDD+ is planned in connection with wider development aspirations: and
- Step-wise approach towards building institutional needs such as MRV capacity.

As a result of this approach, a **community of practice now** exists, with most key groups of Tanzanian stakeholders *actively* engaged in the REDD+ readiness process. They include a large contingent of

academic practitioners, most large environmental NGOs, a steadily increasing number of public institutions and politicians, development partners and the media. As a result:

- **Tanzanian ownership** of the REDD+ readiness effort is far wider than the Tanzanian government alone, while the momentum of activities generated means the Embassy is no longer engaged in all REDD-related events.
- Further, the active engagement of academia, NGOs and media is resulting in **better quality engagement** (e.g. making important links between climate change and agriculture, or incorporating REDD+ within village land use planning), as well as strengthened advocacy and calls for accountability.
- National REDD strategy and institutional development (e.g. NCMC, financial mechanism) may have become misguided or lacked ownership had they been operationalised more forcibly earlier in the partnership. In the long-term, therefore, it is anticipated that this approach will result in a **better implemented national REDD+ strategy and more sustainable development of institutions**.

While important progress has been made with REDD+ readiness, it is possible that Tanzania will not be fully prepared for a fully results-based REDD+ mechanism by 2013. It is therefore important that the **desire to move towards a results-based partnership does not impede or bring to a halt ongoing progress made in enabling the REDD+ readiness process in Tanzania to gain relevance (to national development) and ownership**.

Specific comments on latest developments regarding proposed outcomes and indicators:

Outcome 1: The high level political ownership as well as the involvement of key ministries in strategic planning for REDD, finalization and adaptation of the National REDD+ strategy and the activation the National Climate Change Steering Committee (NCCSC) and the National Climate Change Technical Committee (NCCTC).

Suggested Key Performance Indicators	Latest developments in Tanzania
REDD+ is included in implementation of relevant national development processes.	The FYDP includes climate change as an underlying prerequisite with several operational objectives. Vice President's Office decision in January 2012 to elevate chairmanship and expand membership of REDD Task Force to involve other key ministries.
The National REDD+ strategy addresses and agrees with the safeguards in the Annex 12 to the Cancun Agreement.	Technical Working Group on Legal, Governance and Safeguards was created by REDD Task Force in November 2011 in recognition of agreements made in Cancun and Durban. Steps are underway to secure technical assistance on safeguards under policy project.
The National REDD+ strategy identifies the drivers of deforestation and comprehensively addresses how to deal with them.	The draft National REDD+ strategy identifies the drivers of deforestation. In November 2011, two Technical Working Groups on Agriculture and Energy were inaugurated with Terms of Reference, and which have started work on reviewing national REDD+ strategy regarding drivers, later to develop actions plans for respective institutions.
The National REDD+ strategy is finalized and approved by the parliament.	Greater engagement key parliamentarians in Durban (e.g. Chair of Parliamentary Subcommittee of Environment and

	Natural Resources).
The NCCSC and the NCCTC are activated and operational.	Two projects (Norwegian funded REDD+ policy implementation and development, and UNDP project on mainstreaming environment and climate change) include support to reinvigorate national climate change steering and technical committees .

Achievement of the proposed Key Performance Indicators for Outcome 1 would appear to be achievable by end of 2012, with the exception of approval by parliament. Flexibility should be shown in assessing the latter.

Outcome 2: The establishment of the National Carbon Monitoring Centre (NCMC) and an independent MRV system

Suggested Key Performance Indicators	Latest developments
GoT has resolved key formalities for the establishment of the NCMC, including mandate, hosting and physical location of the institution.	In December 2011, the Government of Tanzania communicated their selection of NCMC host institution to be Sokoine University of Agriculture.
Appropriate decisions have been made on the operation of the Tanzania carbon monitoring system.	Progress with a REDD+ reference scenario is positive with the National Forest Resources Monitoring and Assessment (NAFORMA) on track for completion (results expected by end of 2012).
A roadmap, including measurable milestones, for the process towards a UNFCCC/IPCC compliant national MRV system by 2014, has been developed and approved.	Agreement expected to be signed during first half of 2012 on implementation of NCMC, with the Programme Document expected to cover all these issues.
Agreement on intermediate performance indicators ("proxies") has been reached.	

Achievement of the proposed Key Performance Indicators would appear to be achievable.

Outcome 3: The design of a climate change financing mechanism for receiving and distributing REDD+ funds

Suggested Key Performance Indicators	Latest developments
The design and regulations for a financial mechanism for REDD+ has been developed.	This outcome is now reflected in the FYDP and thus demonstrates a high level of government commitment. Specifically, an operational objective under environment and climate change reads, 'Creation of institutional framework to identify, mobilize and monitor global climate finance through earmarked funding for adaptation and mitigation activities'.
Principles of benefit sharing for REDD+ funding have been established.	Implementation modalities include the inauguration in November 2011 of a REDD+ Technical Working Group on REDD Financial Mechanism . The UNDP project on mainstreaming environment and

	climate change includes an output led by the Ministry of Finance to develop a national climate change financing mechanism .

Therefore, achievement of the proposed Key Performance Indicators would appear to be achievable, although establishment of the financial mechanism may get delayed beyond 2012. It would seem important to allow some flexibility in the assessment of such key performance indicators towards the end of 2012 given the uncertainty of REDD+ finance at the international level.